

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Conclvsio XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

M V R N E R I.

runt, ut se explicare nequeāt, itaq; nobis summa spes e proximo Thurcā ad futurū, qui nostras dirīnat lites & bella, & ad huc tam cæci sumus ut istos neq; criminosos soueamus, nec occidimus, pestes & exitia totius humani generis.

Rusticos ne ego defendo, quod illis inq; euénit, merito passisunt. Hoc aut me habet miserrime, ut post tantū fusum sanguinē bellorum authores (euāgelicos fures uolo) superuiae resiunt, & a rectoribus ciuitatū defendunt, educunt, nutriuntur, absq; ulla tractat demeritorū pœna, sed & ex publico ærario uictitant, ne nobis neq; & nebulones desint, qui rusticos exterminent, nobiles depauperent, & religiosum statum suisfurtis, rapinis, & sacrilegijs deleant.

Sed & hoc ex corde doleo rusticos ob eorū furtū & sacrilegia, trucidatos consules uero ciuitatū de quib⁹ maior est prouidentiæ & sapientiæ præsumptio uiuere impunes, qui multo plura furati sunt & rapuerūt, ac ab ecclesijs alienarūt, quā miseri rustici, quasi hoc solū rusticis præceptū sit. Non furtū facias. Non concupisces rem proximi tui, & non æque ciuitatum incolis, de hoc tñ plura cum apparuerit cōtradictor, sed scio hos neq; euāgelicos nunq; aufuros quicq; contradicere.

C O N C L V S I O XXVII.

Famosus est, qui de fide disputando & prædicando persona rufa subornatiōe, clamore, tumultu, terrore, minis, aut quo uis alio quæsito colore calumnia fecerit, quo minus pars altera de cuius præiudicio agit, libere suæ cauſæ merita tueatur, atq; defenſa.

De fide disputare dupli ex cauſa prohibitū est. Prima ne ex hoc def exemplū tumultuandi & periuri, Secunda ne iterum in dubiū reuoceſt, quod semel bene est definitū & determinatū C. de sumtri. & fi. ca. Nemo clericus. Alioqui quod unq; determinareſt, per temerarios & friuolos iterū in dubiū reuocareſt, neq; hoc modo Christianitas ipsa unq; esset getē habitura, quod hoc nostro tempore experiētia dīdicimus.

Ex mul-

A C T A

Ex multis dolis fucis & teclais non est hæc minima euangelicorum furum, qua simplicè Christianū populu decepterunt atque seduxerunt, quippe quod hactenus multa illis fuerint occultata ad eorum salutem pertinentia, quibus a doctis seducantur, & a diuino uerbo auertantur, quæ techna maxima est causa effusione sanguinis rusticorum & percepti damni.

Quo dolo hijs apostolici neque hoc modo utuntur, primo enim se offerunt coram tota cōmunitate disputaturos, ad quam disputationē congregantur & accurvunt discutentes generū stulti, pariter & neque huius factionis conscientiam, Iacob bellus fistulator, Henrichus Pflurpffensis, Conradulus Butly, & ceteri mechanici & disputationes famosissimi, hijs tales actanti rei publicae Christianæ censores germano sermone oīa rident, & quodcumque a catholicis profertur illudunt, clamant, obstreput, sibilant, manibus plaudunt. Videres nihil amice lector quod ad scurrarum neque uitiorum & stentoris officiū pertinet pretermisum, tā sunt strenui & clamosi in Christiana ueritate eruenda, que hactenus mille quingentis annis delituerunt.

Secundo si quid ex catholicoꝝ parte fuerit allegatum, quod neque negare possunt neque audent omnibus sacrī literis testimoniū perhibētibus. Huic in cōmodo ita subueniunt, obtrudunt noua testamenta a Lutherō interpretata, & ut lynces uident, & si unicū dumtaxat uerbū dīssonat, etiā sensu extotto consonante (non potest enim quicunqꝫ interpres uerbum reddere uerbo) mox insurgunt. Ecce fraus inquietū ecce dolor. Adhuc inquit unus Lutheranoꝝ huius Christiane disputationis moderaor altius legite, uos ceteri diligenter perpendite, uidete libros, intuemini quæso textū, tam diu uidentes, actanta diligētia peruestigātes, donec in nostris cistis & monasterijs oīs uiderint calices, acerras, monstrantias, crucis, census, redditus, decimas, literas, uestes, & uniuersam suppellectilem, quæ cum omnia furto & rapiniis abstulerint tunc huius

M V R N E R I.

huius Christianæ disputationis intentū sunt finem cōsequuti.

Tertio disputationis ponunt conditōnes, scilicet se nullo concilio credituros, nullis sanctis doctoribus, nullo naturali magistro, non deniq; ep̄istolæ Iacobi, quod stilū non redoleat ap̄ostolicū, non libris Machabæor̄, quod ob quæstum sit confictū, nullā cum Markolffo sibi arbore deligentes, in qua suspendantur, sed unico diuino uerbo se credituros testātur, & illud apud neminē regriridicunt nisi apud se, reliqua omnia a catholicis in dīcta, humanas adserunt excogitatiōes & pura figmenta. Ego nunq; deum credam sic & mentem & rationem exuīsse, ut suum uerbum his nequissimis & scelestissimis furibus committeret, sed neq; stabulum pororum.

Quarto nullū sunt passuri iudicem, dicunt enim uerbū dei an emine debere iudicari, quod tam est simplex & rectū, ut etiam in tectis dici possit, interim non cogitantes nos nullatus admissuros uerbū dei apud se esse. Esto admittamus uerbum dei non iudicandū, oportet nihilominus per iudicis censoriam edici, quæ pars uerbū dei habeat, aut quæ illud in suo genuino sensu intelligat. Iuditū omne a nobis auferunt, & ipsi interim omnia iudicantes deum iuxta atq; subulcū, se scilicet habere uerbum dei, se plane intelligere & uere ex spiritu sancto loqui. Hæc & his similia quæ ne Horestes esset credituās, etiam dām maxime fareret. His & similibus conditiōnibus nullum unq; ipsi essent ludum perdituri.

At sām sacræ nos literæ docēt Iohan. xviij. Christū Ihesum pro sua mendocritina & uerbo, coram Anna interrogatū, sed & percussum respondisse, iudicemq; perpeti uoluissle dicendo, Si male loquutus sum testimonium perhibe de malo &c. Et Luc. xxij. Quum de suo uerbo coram Pilato accusaretur, quo populu seduxisset a Galilæa usq; Hierosolymā, ad testes prouocauit, non pro so'l suo uerbo, sed & pro corpore & uitā uenda, iustitiae se obtulit, & uoluntarie iudicē perpeſsum. Hoc idē Steffanus corā Concilio fecit Act. vi. Sed & Petrus

Yy

A C T A

atq; Iohannes ex parte uerbi d^rci, Act. iiiij. Sed & Paulus iuri
stare nō recusauit corā Gallione Romano iudice, Act. xviiij.
Et coram iudice Felice, Act. xxiiij. Corā Festo Portio, Act.
xxv. Coram Agrippa rege, Act. xxvi. Et Romæ corā Cæsa-
re, Act. ult. ad quem etiam uoluntarie appellauit. Taco o ubi
duo in dei uerbo discordarint, diuū Paulū ecclesiæ facultatē
habere iudicādi docuisse. i. Cor. xiij. Recepitq; Petrus a Chri-
stus ihesu, Steffanus, Petrus, Iohannes, Paulus super eorū
uerbis & prædicationibus iudices uoluntarie & spontaneæ
se passi uos obtulerunt, hi soli neq; his omnibus meliores, ue-
tores, nullum uolū experiri iudicem, nullam pati censera,
quippe quod causam habeat omni tribunali aduersam, timet
inq; proculdubio se patibuli sententiam passuros.

Quid multis opus est sermonibus. scimus enim uerbū dei
neq; apud eos, nec apud ullos hereticos unq; fuisse, sed infles-
ctunt diuinā uerba in sua uota quocūq; uoluerint. Quæ cum
ita peruerterint, adsunt tandem mechanici eorū & flockini atq;
furfantini, clamantes, ridentes &c. O neq; ubi est germania
uestrorū parentū sinceritas, ubi fides, ubi ueritas. Vno tanq;
suos excellūt progenitores, quippe quod dei uerbū priscore
nontam fuit efficax & forte, ut cistas infregisset, ecclesiæ &
monasteria diruisset &c. ut faciat horū nebulonū dei ueram.
Quæ omnia quim furto & rapinis abstulerint, iam adsunt fe-
riæ uespertinæ, quibus operari non licet, sed restat balneum
ingrediendū, ut sint mundis omnia mnnda, sic Christianæ
exitit disputatū. Ego per immortale deū iuro, ego met si hoc
modo mihi esset disputandū, iudicē perhorrescerē, sed neq;
mihi censorē optarē, scirem inq; me subiturū patibuli suppli-
cium, ab hoc me non esset tota Rheni unda abluituta.

C O N C L V S I O . XXVIII.

Famosus est qui scriptis, expressione, picturis, imaginibus,
libellos famosos, sine aut cum fictis nominibus ediderit, spar-
sens,